

Het aflezen van geringde Kokmeeuwen
(Larus ridibundus) in West-Terschelling

-Een verslag van een onderzoekje naar
Kokmeeuwen tijdens de Skylge 3 & 4 zo-
ka's van 1985-1988-

-F A Majoor

Inleiding

Tijdens de Skylge 3 & 4 zoka's van 1985-
1988 heb ik regelmatig bij de Dodemans-
kisten en de haven van West-Terschel-
ling naar geringde meeuwen gekeken.

Als meeuwen met oud brood o.i.d. ge-
lokt worden kan (met enige oefening)
vrij snel de cijfer- én lettercombinatie
op een ring worden gelezen.

Op deze manier heb ik 26 verschillende
Kokmeeuwen afgelezen op Terschelling
tijdens de genoemde zokaperioden.

De gegevens van deze Kokmeeuwen heb ik
ontvangen via het vogeltrekstation in
Heteren (Gld.).

Het blijkt dat aan de hand van deze ge-
gegevens al vrij veel te zeggen is over
de herkomst en trekgewoonten van de Kok-
meeuwen die van eind juli-eind augustus
op Terschelling aanwezig zijn.

Ik heb bij de bespreking van de af-
leesactiviteiten op Terschelling ook
regelmatig gebruik gemaakt van mijn on-
derzoek naar geringde Kokmeeuwen in het
Gooi (de Beer & Majoor '86 en '88).

Resultaten

De resultaten van het aflezen van de ge-
ringde Kokmeeuwen op Skylge staan in
Tabel 1. Ik wil deze hieronder per ring-
station bespreken;

Rusland 'Moskwa'

Er zijn twee le jaars Kokmeeuwen van
dit ringstation afgelezen in 1987.
Eén op 23/7 (2 dagen later dan de vroeg-
ste le kalenderjaar -lkj- Kokmeeuw die
ik ooit heb afgelezen), en één op 4/8.
Deze laatste had 2 ringen aan dezelfde
poot, mogelijk per ongeluk. Ik heb hier-
van nog geen terugmelding ontvangen.

De door mij tot nu toe (in het Gooi)
afgelezen meeuwen met 'Moskwa'-ringen
waren alle als 'pull' (niet vliegvlug)
geringd in Letland.

In principe kunnen ze ook uit de rest
van Rusland komen.

Estland 'Matsalu'

Uit Estland heb ik 2 ringen afgelezen
van meeuwen die beide aldaar als nest-
jong (pull) geringd werden.

Eén ervan heb ik tijdens alle zoka's
van '85-'88 één of meerdere malen waar-
genomen bij de Dodemanskisten.
De andere heb ik alleen in '87 waarge-
nomen maar pas in '86 geringd zodat die
maar 3 zoka's gezien kon worden.
Deze Kokmeeuwen overwinteren in Neder-
land (Terschelling) of zuidelijker.

Litouwen 'Kaunas'

Ook van dit ringstation twee afgelezen
meeuwen, beide als nestjong geringd in
L. in 1986 en datzelfde jaar in augustus
afgelezen bij de Dodemanskisten.
De twee jaar erna werden de vogels niet
meer waargenomen.

Ook deze meeuwen overwinteren in Neder-
land of zuidelijker.

Noorwegen 'Stavanger'

Van dit ringstation 1 meeuw die in 1987
als pull geringd werd en in datzelfde
jaar, in augustus, door mij werd afge-
lezen.

Deze meeuw zal in Nederland of zuidelij-
ker overwinteren en zo omstrecks maart
teruggaan naar Noorwegen om te broeden.

Denemarken 'Copenhagen'

Beide afgelezen meeuwen van dit ring-
station waren als pull geringd en had
ik alle jaren kunnen zien. Ik heb ze
echter slechts eenmaal, in aug. '87,
afgelezen.

Ook deze vogels overwinteren in Neder-
land of zuidelijker.

West Duitsland 'Helgoland'

Eén Kokmeeuw van dit ringst. afgelezen,
deze vogel werd als volwassen geringd
in Sleeswijk-Holstein op 17/3/84.
Deze vogel was toen hij geringd werd
vermoedelijk op de terugweg naar z'n
broedplaats die in- of noordelijker van
Sleesw.-H. zal liggen. Deze meeuw zal
in Nederland of zuidelijker overwinte-
ren.

AYTHYA 27-2 (1988) pag 42+43

Groot Brittannië 'Londón'

Twee meeuwen, beide afgelezen in '87. Eén geringd op 27/11/82 als volwassen vogel en de ander geringd als $\pm \frac{1}{2}$ jaar oude, vliegvlugge, lkj-vogel. Waarschijnlijk broeden deze meeuwen in Nederland of noordelijker en overwinteren ze in Engeland.

Nederland 'Arnhem'

Tijdens de zoka's heb ik 13 meeuwen met Nederlandse ring afgelezen waarvan maar 1 niet op Terschelling zelf geringd is. Die was op 13/10/86 in Den Haag als volwassen vogel gevangen en geringd. Deze broedt waarschijnlijk op Terschelling of noordelijker en overwintert in Den Haag of zuidelijker. Van de op Terschelling geringde Kokmeeuwen zijn er 2 als pull geringd in '76 en in '88. Beide heb ik alle zoka's dat het mogelijk was deze waar te nemen, inderdaad ook gezien en afgelezen. Deze vogels kunnen in Nederland overwinteren maar doen dat waarschijnlijk zuidelijker of in Engeland. Ze broeden op Terschelling. De rest is als vliegvlugge vogel geringd op Terschelling. Van deze vogels is dus geen zekere broedplaats bekend, maar er valt nog wel iets over te zeggen aan de hand van de ringdata:

1x na lkj 21/6/73; Ned. broedvogel
1x na lkj 16/7/74; Ned. broedvogel, doortrekker naar overwinteringsgebied of overwinteraar op Skylge.
1x als 2kj feb.'85 overwinteraar op of rond Terschelling.
1x na 2kj feb.'85 en 1x na 2kj feb.'86; idem.

Conclusies

-In de periode van eind juli tot eind augustus zijn er broedvogels uit Estland, Litouwen, Noorwegen, Denemarken, Nederland en eventueel West Duitsland en Engeland op Skylge aanwezig.

-De uit noord Europa gekomen jonge Kokmeeuwen kunnen al vanaf 23 juli op Terschelling aanwezig zijn. Dit betekent dat deze vogels als ze eenmaal kunnen vliegen, vrijwel direct naar hun overwinteringsgebieden vertrekken.

-De Kokmeeuwen zijn plaatstrouw te noemen omdat:

- 1) 12 van de 13 meeuwen met een Nederlandse ring op Skylge geringd werden.
- 2) ondanks de korte waarnemingsperiode een deel van de meeuwen meerdere jaren achter elkaar in West-Terschelling waargenomen konden worden. Twee ervan zijn zelfs alle 4 de zokajaren waargenomen bij de Dodemanskisten.

Tot slot

Tijdens deze zoka's heb ik ook nog enkele Zilvermeeuwen afgelezen uit West Duitsland, Nederland en België, echter te weinig om er veel meer over te zeggen.

Je kunt ook zelf naar ringen bij vogels gaan kijken, zowel als deze levend zijn als aan dode exemplaren.

De reden dat ik juist (Kok)meeuwen aflees is dat deze makkelijk afleesbaar zijn (vrij grote ringen en makkelijk te lokken) en omdat een redelijk hoog percentage ervan geringd is.

Succes verder !

Frank Majoor
Jagersweg 23
1251 ZP Laren

Literatuur

de Beer & Majoor (1988); het aflezen van geringde Kokmeeuwen in het Gooi in 1986/87 Ay. 27(2) ec. '88.

de Beer & Majoor (1986); het aflezen van geringde Kokmeeuwen in het Gooi in de winter '85/'86, Aythya 25(2) juli '86.

